

การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้
ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลีจังหวัดนครสวรรค์
Apply the philosophy of sufficiency economy to apply
in the life of the people in Takhli municipality,
Nakhonsawan province.

ณิชชา อ่อนอุดม¹

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
nim_2211@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรในเขตเทศบาลเมืองตากลี โดยการใช้วิธีแบบแบ่งชั้นภูมิ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า

1. การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ 1) ด้านความพอประมาณ $\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.269 2) ด้านความมีเหตุผล $\bar{X} = 4.28$ S.D.= 0.303 3) ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง $\bar{X} = 4.28$ S.D. 0.364 4) ด้านเงื่อนไขคุณธรรม $\bar{X} = 4.19$ S.D.=0.291 5) ด้านเงื่อนไขความรู้ $\bar{X} = 4.18$ S.D.=.0382

2. ประชากรในเขตเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนและจำนวนสมาชิกในครอบครัว ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : แนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การดำเนินชีวิตของประชาชน

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare apply the philosophy of sufficiency economy to apply in the life of the people in Takhli municipality, Nakhonsawan province. The sample consisted of people living in Takhli municipality of 400 people using a stratified approach. Research tools were composed

of a questionnaire. The statistics employed were percentage, mean and standard deviation. The research results revealed as follows :

1. Applying the philosophy of sufficiency economy to apply in the life of the people in Takhli municipality, Nakhonsawan province. The overall picture is very high. When considering each side, the order of average is as follows : 1) the modesty 2) the rational 3) the good immunity in itself 4) the moral conditions and 5) the condition of knowledge.

2. People in Takhli municipality, Takhli district, Nakhonsawan province, with sex, age, Education ,Income and number of family not different.

Keywords : Philosophy, Sufficiency Economy, Lifestyle of the people

1. บทนำ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัวระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปใน ทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้ง ด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency economy) เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติ ตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ ครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ในการพัฒนาและบริหาร ประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุค โลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมี ระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากความเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอก และภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำ วิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้าง พื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีความ สำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว และกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้อย่างดี (สุนัย เศรษฐบุญสร้าง, 2550)

ผลจากการใช้แนวทางการพัฒนาประเทศสู่ความทันสมัยก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อสังคมไทยอย่างมากในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม สังคมและสิ่งแวดล้อม เพราะการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดต่างเป็นปัจจัยเชื่อมโยงซึ่งกันและกันสำหรับผลของการพัฒนาในด้านบวกนั้นได้แก่ การเพิ่มขึ้นของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความเจริญทางวัตถุ และสาธารณูปโภคต่าง ๆ ระบบสื่อสารที่ทันสมัย แต่ผลด้านบวกเหล่านี้ส่วนใหญ่กระจายไปถึงคนในชนบท หรือผู้ด้อยโอกาสในสังคม แต่กระบวนการเปลี่ยนของสังคมได้เกิดผลลบติดตามมาด้วย เช่น ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบความสัมพันธ์แบบเครือญาติ และการรวมกลุ่มกันตามประเพณีเพื่อการจัดทรัพยากรที่มีอยู่แต่เดิมแตกสลายลง ภูมิความรู้ที่เคยใช้แก้ปัญหาและสั่งสมปรับเปลี่ยนกันมาลูกกลมี่เลื่อนและเริ่มสูญหายไป

จึงได้มีการรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนหันมายึดแนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงพระราชทานให้ พลสกนิกรนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติ ซึ่งได้มีการนำไปปฏิบัติทั้งในระดับครัวเรือน ชุมชน และในการบริหารประเทศของรัฐบาลจะเห็นได้จากการที่หน่วยงานและองค์กรภาครัฐได้มีการรณรงค์ส่งเสริมให้ชุมชน โดยเฉพาะชุมชนในชนบทที่ได้มีการบริหารจัดการชุมชนในลักษณะตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกำหนดให้เป็นชุมชนตัวอย่างและเป็นสถานที่ศึกษาดูงานสำหรับประชาชน ตลอดจนหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการบริหารจัดการชุมชนตัวเองและนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนประกอบไปด้วยประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ ในแต่ละชุมชนประชาชนในทุกครัวเรือนจะมีอาชีพและรายได้ที่แตกต่างกัน การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจทำให้วิถีชีวิตหรือการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเปลี่ยนแปลงไป ประชาชนในชุมชนย่อมจะประสบปัญหาทางการเงินในหลายด้าน เนื่องจากมีรายได้น้อยไม่เพียงพอกับการใช้จ่ายจากสถานะเศรษฐกิจภายใต้ระบบทุนนิยมส่งผลให้ ค่าใช้จ่ายภาคครัวเรือนสูงขึ้นในขณะที่รายรับเท่าเดิม ถึงแม้บางครัวเรือนจะหารายได้เสริมด้วยการค้าขายหรือหารายได้ต่าง ๆ แล้วก็ตาม แต่ก็ยังไม่เพียงพอในฐานะผู้ที่ผู้ประกอบการและประกอบอาชีพเป็นพนักงานเอกชน ถึงแม้จะได้รับการปรับเงินเดือนและโบนัสก็ยังไม่เพียงพอ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจากผลกระทบหลายด้าน นโยบายของรัฐที่จะนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริมาเป็นแนวทางในการช่วยแก้ไขปัญหาและด้วยเหตุผล

ผู้วิจัยมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการเข้าไปมีส่วนร่วมโดยเฉพาะการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนตลอดจนการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน จึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ และใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยให้เป็นประโยชน์ในระดับนโยบายพร้อมนำผลการวิจัยเสนอต่อองค์กรที่เกี่ยวข้องและนำผลการวิจัยครั้งนี้มาปรับทิศทางการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของเขตเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อให้ประชาชนเหล่านั้นสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์

2.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้และจำนวนสมาชิกในครอบครัว

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ ประกอบด้วย ประชาชนจาก 22 ชุมชน จำนวนทั้งหมด 24,724 คน แยกเป็นชาย 11,909 คน หญิง 12,815 คน (เทศบาลเมืองตากลี จังหวัดนครสวรรค์, 2560)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีจำนวนแน่นอน (finite population) โดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane) ที่มีความเชื่อมั่นร้อยละ 5 และมีค่าความคลาดเคลื่อน .05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน (สุวริย์ ศิริโกศาภิรมย์, 2546, หน้า 243 – 244)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทคำถามปลายปิด (closed form) ลักษณะเป็นตัวเลขมาตราส่วนประมาณค่า (numerical rating) มี 5 ระดับ โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) เป็นเรื่องเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลีจังหวัดนครสวรรค์ โดยมีระดับคะแนน 5 ระดับ (สรชัย พิศาลบุตร, 2559, หน้า 28) โดยมีหัวข้อคำถาม ดังนี้ 1) ด้านความพอประมาณ 2) ด้านความมีเหตุผล 3) ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง 4) ด้านเงื่อนไขความรู้ และ 5) ด้านเงื่อนไขคุณธรรม

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้ 1) ศึกษารูปแบบ ลักษณะ และวิธีการในการเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) รวบรวมเนื้อหาและสาระต่าง ๆ ที่ได้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ได้กำหนดขึ้น ในเรื่องของการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลี จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการทำวิจัย 3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) ได้ค่าระหว่าง 0.59-1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำเครื่องมือวิจัยไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้ 4) นำ

แบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำไปทดลองกับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง และ 5) นำแบบสอบถามจากการทดลองมาวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามทุกฉบับ ตรวจสอบการให้คะแนนของแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำมาวิเคราะห์ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้วยวิธีแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ ทั้ง 5 ด้าน รวมทั้งภาพรวม ด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยการการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต นำมาพิจารณาระดับตามเกณฑ์เป็นรายด้านและรายข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ในการแปลความหมาย (ประคอง กรรณสูต, 2542, หน้า 108)

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน 400 คน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	180	45.00
หญิง	220	55.00
อายุ		
20-35 ปี	50	12.50
36-50 ปี	207	51.75
51 ปีขึ้นไป	143	35.75
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	179	44.75
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	149	37.25
สูงกว่าปริญญาตรี	72	18.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน 400 คน	ร้อยละ
อาชีพ		
รับจ้างทั่วไป	16	4.00
ค้าขาย	45	11.25
ประกอบอาชีพของตัวเอง	168	42.00
ทำไร่/ทำนา	171	42.75
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
น้อยกว่า 10,000 บาท	279	69.75
10,000-25,000 บาท	96	24.00
มากกว่า 25,000 บาท	25	6.25
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
1 คน	42	10.50
2-3 คน	159	39.75
มากกว่า 3 คน	199	49.75

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 55) มีอายุระหว่าง 36-50 ปี (ร้อยละ 57.75) ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 44.75) อาชีพส่วนมากทำไร่/ทำนา (ร้อยละ 42.75) มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท (ร้อยละ 69.75) และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมากกว่า 3 คน (ร้อยละ 49.75)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลิ อำเภอดากลิ จังหวัดนครสวรรค์ ทั้ง 5 ด้าน ในภาพรวม

การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประชาชน ในพื้นที่ตำบลตากลิ อำเภอดากลิ จังหวัดนครสวรรค์	ระดับการดำเนินชีวิตตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านความพอประมาณ	4.34	0.269	มาก
2. ด้านความมีเหตุผล	4.28	0.303	มาก
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง	4.28	0.364	มาก
4. เงื่อนไขความรู้	4.18	0.382	มาก
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	4.19	0.291	มาก
ภาพรวม	4.25	0.161	มาก

จากตาราง 2 อธิบายได้ดังนี้ คือ การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองตากลีตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.161) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกได้แก่ ด้านความพอประมาณ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.269) ด้านความมีเหตุผล ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.303) ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.364) ส่วนด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด เงื่อนไขความรู้ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.291)

5. อภิปรายผล

หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว สามารถนำผลนั้นมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังต่อไปนี้

5.1 การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์

5.1.1 ด้านความพอประมาณ พบว่า การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน ภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปราโมทย์ ผลกล้า (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ประกอบการในเขตปกครองท้องที่อำเภอเมืองจังหวัดนครปฐมผลการวิจัยพบว่าความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนแรงสนับสนุนทางสังคมจากหน่วยงานของรัฐอยู่ในระดับปานกลางส่วนพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก

5.1.2 ด้านความมีเหตุผล พบว่า การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน ภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมศรี ชุมเกษียร (2550, บทคัดย่อ) การศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงกับภาวะการเป็นหนี้สินของข้าราชการทหารสังกัดกองทัพเรือในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครผลการศึกษาพบว่าข้าราชการทหารของกองทัพเรือมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมที่ระดับมาก

5.1.3 ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง พบว่า การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน ภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิวรินทร์ จากอิสราพงษ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการดำเนินชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ลำพูน พะเยาและเชียงราย ผลการวิจัยพบว่าความรู้เกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนและแรงสนับสนุนทางสังคมจากหน่วยงานของรัฐอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก

5.1.4 ด้านเงื่อนไขความรู้ พบว่า การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิเศษ แสงกาญจนวนิช (2552, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง

ลพบุรีที่มี ต่อการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิต ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลพบุรีที่มีต่อการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมาก

5.1.5 ได้เงื่อนไขคุณธรรม พบว่า การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน ภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเศษ แสงกาญจนวนิช (2552, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลพบุรีที่มีต่อการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิตผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลพบุรีที่มีต่อการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ในระดับมาก

5.2 เปรียบเทียบการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์

จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปราโมทย์ ผลกล้า (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้นำครอบครัวในเขตปกครองท้องที่อำเภอเมืองจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของผู้นำครอบครัวเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ไม่มีความแตกต่างกัน

6. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ สรุปผลการวิจัยดังนี้

6.1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้ ประชากรในเขตเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 55) มีอายุระหว่าง 36-50 ปี (ร้อยละ 57.75) ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 44.75) อาชีพส่วนมากทำไร่/ทำนา (ร้อยละ 42.75) มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท (ร้อยละ 69.75) และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมากกว่า 3 คน (ร้อยละ 49.75)

6.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

6.2.1 ด้านความพอประมาณ พบว่า การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลี ด้านความพอประมาณ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกได้แก่ มีการบริโภคสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ สามารถปลูกผักและเลี้ยงสัตว์ไว้บริโภคเอง มีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้และความ เป็นอยู่ ไม่มีหนี้สิน สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยไม่เบียดเบียนผู้อื่น ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายของตนเอง ไม่ฟุ่มเฟือย

6.2.2 ด้านความมีเหตุผล การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลิ ด้านความมีเหตุผล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกได้แก่ ใช้ทรัพยากรทุกชนิดอย่างคุ้มค่า และประหยัด ยอมรับความคิดของเพื่อนร่วมงานตามหลักประชาธิปไตย ในการร่วมงานกับผู้อื่น วางแผนการใช้จ่ายของตนเองในชีวิตประจำวัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การรู้จักพิจารณาอย่างมีเหตุผลในเรื่องของการใช้จ่าย

6.2.3 ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง พบว่า การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลิ ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกได้แก่ สามารถควบคุมอารมณ์และแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ มีการสร้างวินัยในการออม เช่น การฝากเงินออม การซื้อพันธบัตรรัฐบาล ดูแลและพัฒนาสุขภาพกาย สุขภาพจิตเป็นปกตินิสัย ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีการวางแผนระยะยาวเพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด

6.2.4 ด้านเงื่อนไขความรู้ พบว่า การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลิ ด้านเงื่อนไขความรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกได้แก่ เรียนรู้ในการประกอบอาชีพของตนเอง ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์พัฒนาพื้นที่พหุวิทยาการธรรมชาติ ดิน ป่าไม้ การใช้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ เพิ่มพูนความรู้ โดยการติดตามข่าวสารทำให้รู้เท่าทันสถานการณ์ในปัจจุบัน

6.2.5 ด้านเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลิ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกได้แก่ มีความเพียรใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความตระหนักในคุณธรรม ข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีความอดทนในการดำเนินชีวิต ส่งเสริมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีแก่ชุมชน เช่น รณรงค์เยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมวันพ่อ วันแม่ วันเข้าพรรษา

6.2.6 ด้านภาพรวม การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตากลิ ด้านภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง ส่วนด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านเงื่อนไขความรู้

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ควรนำผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้เสนอต่องานสวัสดิการและสังคม เทศบาลเมืองตากลิ เพื่อนำไปจัดโครงการเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของตนเอง เพื่อที่จะได้รู้วิธีการจัดการทำบัญชีครัวเรือนได้

7.2 นำผลวิจัยที่ได้ในครั้งนี้นำไปพัฒนาเนื้อหา เพื่อให้ได้งานวิจัยที่ละเอียดมากยิ่งขึ้น และต่อยอดในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นชุมชนต้นแบบก่อน 1 ชุมชน และพัฒนาให้ทุกชุมชนในเขตเทศบาลเมืองตากลีทำเช่นเดียวกัน

เอกสารอ้างอิง

- เฉลิมศรี ชุมเกษียร. (2550). การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับภาวะการเป็นหนี้สินของข้าราชการทหารสังกัดกองทัพอากาศในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประคอง กรรณสูตร. 2542. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราโมทย์ ผลกล้า. (2552). พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของผู้นำครอบครัวในเขตปกครองท้องที่อำเภอเมืองจังหวัดนคร. ปริญญานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชาการและแผนงาน, กอง, เทศบาลเมืองตากลี. (2560). แผนพัฒนาเทศบาล 3 ปี 2560-2562. นครสวรรค์. เทศบาลเมืองตากลี.
- วิเศษ แสงกาญจนวนิช. (2552). ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลพบุรีที่มีต่อการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิต. ลพบุรี. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ศิวรินทร์ จากอิสราพงษ์. (2551). รูปแบบการดำเนินชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ลำพูนพะเยาและเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สรชัย พิศาลบุตร. (2559). การวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์.
- สุนัย เศรษฐบุญสร้าง. (2550). แนวทางปฏิบัติ 7 ขั้นสู่วิถีเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น
- สุวรรีย์ ศิริโกภาภิรมย์. (2546). วิจัยทางธุรกิจ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.